

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុង

**តុលាការកម្ពុជាបានចេញសេចក្តីសម្រេចលើកទីបីមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការថតខ្សែអាត់សំឡេង
ឬវីដេអូ នៅពេល អៀង សារី កំពុង ស្ថិតនៅក្នុងបន្ទប់ឃុំខ្លួនក្រោមសាលសវនាការ**

អែន ហេនខែល ទីប្រឹក្សាច្បាប់របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

២២ មករា ២០១៣

ប្រែសម្រួលជាដោយ លីម ជ័យទ័ត

នៅថ្ងៃទី ២០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានរកឃើញថា អៀង សារី មានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួម សវនាការ បន្ទាប់ពីជនជាប់ចោទរូបនេះត្រូវបានបញ្ជូនមកមន្ទីរឃុំ ឃាំងវិញក្រោយពីចូលសម្រាកព្យាបាលក្នុងមន្ទីរពេទ្យរយៈពេលពីរខែ ។ អង្គជំនុំជម្រះបានកំណត់ទៀត ថា ដោយសារស្ថានភាពសុខភាពដុយស្រួយ ជនជាប់ចោទ អៀង សារី បានបដិសេធមិនបោះបង់ សិទ្ធិក្នុងការមានវត្តមានដោយផ្ទាល់ក្នុងបន្ទប់សវនាការ ប៉ុន្តែជនជាប់ចោទអាចចូលរួមដោយប្រយោល តាមរយៈប្រព័ន្ធសោតទស្សន៍ពីបន្ទប់ឃុំខ្លួនខាងក្រោមសាលសវនាការ ។ អៀង សារី ដែលធ្លាប់ស្ម័គ្រ ចិត្តលះបង់សិទ្ធិចូលរួម នៅក្នុងសវនាការស្តីពីការផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីជាកំលាកម្មយំចំនួនក្នុងអំឡុង ពេលដែលខ្លួនអវត្តមានដោយសារត្រូវសម្រាកព្យាបាលជំងឺ បានសម្រេចចិត្តរក្សាសិទ្ធិក្នុងការចូលរួម សវនាការរបស់ខ្លួនវិញ ។ នៅថ្ងៃធ្វើសវនាការនីមួយៗ អៀង សារី ត្រូវបានបង្គាប់ឱ្យចូលរួមបន្ទាប់ ពីឃុំខ្លួនខាងក្រោមសាលសវនាការ ។

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី បានប្តឹងសាទុក្ខទាំងចំពោះសេចក្តីសម្រេចនេះ និងសេចក្តី សម្រេចផ្ទាល់មាត់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលបដិសេធសំណើរបស់ខ្លួនសុំឱ្យមានការថតខ្សែ អាត់សំឡេង ឬវីដេអូ នៅខណៈពេលដែល អៀង សារី កំពុងស្ថិតនៅក្នុងបន្ទប់ឃុំឃាំងខាងក្រោម សាលសវនាការ ។ ស្របពេលដែលតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម គឺជាតុលាការដំបូង ដែល កំណត់អំពីការចូលរួមពីខាងក្រៅបន្ទប់សវនាការដោយសារបញ្ហាសុខភាព បញ្ហាទាំងពីរនេះបាននឹងកំពុង តែធ្វើឱ្យមានការចោទជាសំណួរទាក់ទងនឹងសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយស្មើភាព ។

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី បានអះអាងថា ខ្លួនមានសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានក្នុងការបង្កើតឱ្យ មានកំណត់ត្រាស្តីពីកុណភាពក្នុងការចូលរួមរបស់កូនក្តីរបស់ខ្លួននិងធានាថា តុលាការមិនធ្វើសវនាការ គ្រាន់តែបង្កប់កិច្ច នៅពេលកូនក្តីរបស់ខ្លួនកំពុង «អស់កម្លាំង សម្រាន្តលក់ និងមិនសូវយល់ដឹងអំពី នីតិវិធីផ្សេងៗ.....យើងកំពុងតែធ្វើព្រឺថា គាត់ពិតជាអាចតាមដាននីតិវិធីសវនាការបាន និងអាចជួយ ការពារខ្លួនដោយខ្លួនឯងបាន» ។ មេធាវីអះអាងថា :

ចាប់តាំងពីវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់តុលាការរដ្ឋប្រតិភូ អៀង សារី ត្រឹមតែពីរប្រាំដងក្នុងមួយថ្ងៃ មិនទាន់ មានការកត់ត្រាថា តើ អៀង សារី ដឹងខ្លួន សម្រាលក្រែង មានអារម្មណ៍រីលមុខ ឬអាចតាមដាននីតិវិធី សវនាការនៅឡើយទេ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងមិនដឹងថា តើ អៀង សារី អាចតាមដាន នីតិវិធីសវនាការបានឬយ៉ាងណានោះទេ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនឹងមិនមានកំណត់ត្រាដើម្បីយក មកសម្រេចថា តើអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានរំលោភលើសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយ ស្មើភាពរបស់ អៀង សារី ទេ។

នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងសម្បទារបស់ ជនជាប់ចោទ អង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូងបានរកឃើញថា ការថតខ្សែអាត់វីដេអូ ឬសំឡេង មិនមានភាពចាំបាច់ក្នុងការធានាថា ជនជាប់ ចោទត្រូវបានតាមដានយ៉ាងសមស្របនោះទេ នៅខណៈពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះអាចពិនិត្យលើការ ត្រួតពិនិត្យសុខភាព ចំពោះលក្ខខណ្ឌសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទដោយមន្ត្រីពេទ្យ។ ទោះបីយ៉ាងណា ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានសង្កត់ធ្ងន់ថា ការតាមដានចំពោះស្ថានភាពសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង សារី គឺពុំមានសមតុល្យចំពោះការត្រួតពិនិត្យថា តើជនជាប់ចោទមាន សមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ឬទេនៅ ពេលដែលមានចំណុចខ្លះដូចជាសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយស្មើភាពក្នុងចំពោះមុខច្បាប់ និង ថា តើជនជាប់ចោទអាចតាមដានបានរហូត ឬអាចតាមដានត្រឹមម្តងម្កាល។

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានអនុញ្ញាតឲ្យមន្ត្រីសំណុំរឿងរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីអាចទៅចាំ មើល អៀង សារី ពីបន្ទប់ឃុំយ៉ាងខ្លះក្រោមបាន ប៉ុន្តែមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យចាកចេញទៅណា ឡើយ។ ដោយសារតែរបាយការណ៍ដំបូងរបស់ខ្លួនបានរាយការណ៍ថា ជនជាប់ចោទបានសម្រាលក្រែង ក្នុងអំឡុងពេលសវនាការពេលព្រឹក។ លោកស្រីចៅក្រម ខាតហ្វាយត៍ បានលើកឡើងថា : វាក៏ជា ចំណុចដែលត្រូវចាប់អារម្មណ៍ដែលលោកបានលើកឡើងអំពីការសម្រាលក្រែងរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង សារី នៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការពេលព្រឹក។ នេះគឺជាដំណោះស្រាយសាមញ្ញមួយសម្រាប់លោកគឺ ថា មន្ត្រីសំណុំរឿងរបស់លោក ដាស់ជនជាប់ចោទឲ្យក្រោកឡើង.....នៅពេលកំពុងសម្រាលក្រែង គ្រាន់តែបញ្ជាក់ថា អៀង សារី មិនចាប់អារម្មណ៍ដោយផ្ទាល់ចំពោះសក្តិកម្មរបស់ដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីរូបនេះ។ អង្គជំនុំជម្រះមានទំនុកចិត្តថា វេជ្ជបណ្ឌិតនឹងរាយការណ៍មកអង្គជំនុំជម្រះ ប្រសិន បើគាត់សង្កេតឃើញអ្វីមិនស្រួលហើយ អៀង សារី មានភាពអស់កម្លាំងខ្លាំង។

យោងលើរបាយការណ៍របស់មន្ត្រីសំណុំរឿងក្រុមពេទ្យ បានបញ្ជាក់ទាក់ទងនឹងការចូលរួមក្នុង សវនាការរបស់ អៀង សារី ថាខ្លួនពុំមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការវាយតម្លៃអំពីលទ្ធភាពរបស់ អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនាការទេ។ អង្គជំនុំជម្រះបានធ្វើការហាមឃាត់ជាបន្តបនាប់ មិនអនុញ្ញាតឲ្យមន្ត្រីសំណុំរឿងថតខ្សែអាត់វីដេអូអំពីការសន្ទនាជាមួយជនជាប់ចោទ ឬជាមួយក្រុមពេទ្យ ដែល

ព្យាបាលជនជាប់ចោទ ឬរបាយការណ៍សង្កេតរបស់ក្រុមពេទ្យដោយពុំមានការអនុញ្ញាតជាមុនពីសំណាក់អង្គជំនុំជម្រះ :

គ្រប់ការសង្កេតបន្ថែមអំពីស្ថានភាពសុខភាពរបស់ អៀង សារី មិនថាផ្អែកលើការថតខ្សែអាត់សំឡេង ឬជំរើងអូ ការសង្កេតរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី ត្រូវបានហាមឃាត់រហូតដល់មានការអនុញ្ញាតឲ្យមានការអនុវត្តដូច្នោះ ត្រូវបានដោះស្រាយដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ។ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការថតខ្សែអាត់សំឡេង ឬជំរើងអូ នៅពេល អៀង សារី ស្ថិតនៅក្នុងបន្ទប់ឃុំខ្លួនខាងក្រោមសាលសវនាការឆ្លើយតបចំពោះសេចក្តីសម្រេចនេះ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់នូវសំអាងហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួន ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអះអាងថា ក្រុមមេធាវីការពារក្តីពុំបានបង្ហាញឲ្យបានច្បាស់លាស់នូវមូលដ្ឋានច្បាប់ទាក់ទងនឹងសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយស្មើភាពគ្នាចំពោះមុខច្បាប់សម្រាប់ការថតខ្សែអាត់សំឡេង ឬជំរើងអូរបស់ អៀង សារី និងថាការធ្វើ ដូច្នោះគឺជាការរំលោភលើវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់តុលាការដែលហាមឃាត់ភាគីមិនឲ្យធ្វើការស៊ើបអង្កេតស្វែងរកភស្តុតាងដោយខ្លួនឯង និងធ្វើការចោទសួរសាក្សីសក្តានុពលដោយរាប់បញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកពេទ្យផង ។ ជាងនេះទៅទៀត ប្រតិចារិកប្រចាំថ្ងៃ និង ឯកសារក្នុងសំណុំរឿងមិនត្រឹមតែបង្កើតឲ្យមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់នៃការធ្វើកំណត់ត្រានៃនីតិវិធីប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែសំណើឲ្យមានការថតខ្សែអាត់សំឡេង ឬជំរើងអូក៏នឹងពុំបានដល់ព័ត៌មានអ្វីជាប់ទាក់ទងដែរ : ការថតខ្សែអាត់សំឡេងពុំមានកម្មវត្ថុអ្វីច្រើនទេ ប៉ុន្តែគឺដូចអ្វីដែលមានបង្ហាញនៅក្នុងសំណើរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី គឺគ្រាន់តែធ្វើឡើងជាមួយនឹងគោលបំណងជាក់លាក់ដែលមាននៅក្នុងចិត្ត និងប្រធានបទបឋមនៃការថតខ្សែអាត់សំឡេងធ្វើឲ្យ អៀង សារី យល់ដឹងប្រសើរអំពីអ្វីដែលត្រូវបានថតទុក ហើយនឹងអនុវត្តឲ្យមានប្រយោជន៍បំផុត ។

នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនដែលទើបនឹងផ្សព្វផ្សាយ និងមានផ្តល់សំអាងហេតុពេញលេញលេបញ្ហានេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានយល់ស្របជាមួយសហព្រះរាជអាជ្ញាដែលថាសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី គឺជាសំណើមួយដែលប្រមូលភស្តុតាងដោយខ្លួនឯងខណៈពេលកំពុងមានការជំនុំជម្រះលើជនជាប់ចោទ ហើយដែលដូចនឹងក្របខណ្ឌច្បាប់របស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ។ ចំពោះការលើកឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិរបស់មេធាវីការពារក្តីអង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា ការថតខ្សែអាត់សំឡេងអំពីការចូលរួមរបស់ អៀង សារី ពីចម្ងាយគឺមិនមានភាពចាំបាច់ហើយក៏ពុំជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការ ការពារសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ ក្នុងការទទួលបានការកត់ត្រាពេញលេញអំពីសម្បទា ក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនាការដែរ ។ ជំនួសមកវិញ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះស្ថានភាពសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ ដែលជាសកម្មភាពសមស្របជាជាងការសង្កេត ដែលធ្វើដោយសមាជិកនៃក្រុមមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនជាប់ចោទ ។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះជាថ្មីម្តងទៀតបានហាមឃាត់មេធាវី

ការពារក្តីមិនឲ្យដាក់សំណើទាំងការថតខ្សែអាត់ ឬការសរសេរផ្ទាល់ដៃស្តីពីការសង្កេតចំពោះការចូលរួម
របស់ជនជាបចោទ អៀង សារី ពីបន្ទាប់យុវជនខាងក្រោមបន្ទប់សវនាការ ។

ដោយសារក្រុមមេធាវី អៀង សារី បានប្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចផ្ទាល់មាត់
របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរួចហើយ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនឹងចេញសេចក្តីសម្រេចចំពោះ
បញ្ហានេះ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណា ដោយសារអណត្តិរបស់ខ្លួនមានភាពតូចចង្អៀតដើម្បីបើកសវនាការ
លើបណ្តឹងទទួរណ៍ភ្លាមៗ វាអាចនឹងត្រូវសម្រេចថាពុំអាចទទួលយកបានរហូតដល់មានសាលក្រមលើ
បណ្តឹងទទួរណ៍ ។

អាន ហាញឌុល